

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Előfizetési ár:
Egy negyedévre 1 frt, félévre 2 frt.
Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Csongrádon, főtér, 29. házszám.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint
számít.

Ujabb siker.

Közszeregetben álló országos képviselők mindenkor, és a közügyek minden terén szíven viselven választóinak érdekeit, mint köztudomásu, az ármentesítő társulat megalakítása óta kiváló gondosságának legfőbb tárgyául választotta az ártéri érdekeltség sulyos helyzetének javítását és az állami kedvezményeknek az érdekeltség javára leendő mennél előbbi s mennél hasznosabb módon való kihasználását.

Hosszu időközön keresztül tanácskozott ez ügyben az illető miniszterekkel és miniszteri szakelőadókkal, igyekezvén lehetőleg alaposan megismertetni azokat az ártéri érdekeltség nehéz helyzetével, s lehetőleg iparkodván megnyerni az egyes kormányférfiaknak jóindulatát és támogatását az érdekeltség javára.

Voltak mindazonáltal egyes ártéri érdekeltek, kik országos képviselők eme önzetlen és körültekintő gondoskodásával s fáradhatatlan utánjárásával szemben, s beismert önzetlen munkásságának daczára, — mert egyéb téren sértett érdekeik ugy kívánták, — nemcsak az elismerést vonták meg pártatlan utánjárásától, de sőt a gáncs és rágalom hálátlan szavait hordozták ajkaikon ellene.

Mindezekre azonban párttekinetek nélkül ítélő országos képviselők mit sem adott és nem is adhatott, minthogy lelke előtt nem pártszempontok s nem is magánérdekek, hanem az összslakosság közös és fölötte nagyfontosságú érdeke lebegvén, ennek megvédése és biztosítása céljából kifejtett törekvéseiben semmiféle rágalom vissza nem tartotta és vissza sem tarthatá összközönségünk javának előmozdításához szokott nemes lelkét és kipróbált munkásságát.

Országos képviselők eme ritka

jóindulatának, s hathatós és mindannyiszor sikeres befolyásának köszönheti ártéri érdekeltségünk a legujabban elért azon fényes eredményt, hogy a még bevégtetlen munkálatokra ujabban fölvetett 640,000 forintos kölesön évi kamat- és törlesztési járulékaiban esedékes *35,840 forint újabb tehernek viselésétől a csongrádi érdekeltség felmentett.*

Mert ha képviselőknek mentő terve nincsen; ha e tervének a szakminiszteriumot megnyernie nem sikerül; s ha e siker érdekében tervének az ártéri érdekeltség által lett elfogadása után, szívós kitarással minden lehető el nem követ: bizony-bizony izgathatnak és bölcselgethetnek azok, a kik előtt az ártéri ügy csupán eszköz privát és pártzélók érdekében, — azért ez az ujabbi nagy teher csak az érdekeltség vállaira sulyosult és azon is maradt volna mindörökké.

Hála és elismerés ezért nagyérdemű országgyűlési képviselőknek, kinek nagy tehetsége, széles körű befolyása és kitartó munkareje már annyi közügyben, s oly sok üdvös, hasznos dologban javunkra vált.

Képviselők indítványának az 55,186 890. számú pénzügyminiszteri magas rendelettel kormányilag lett megvalósítása azonban nemcsak azért nagyfontosságú általában, mivel hogy a csongrádi ártéri érdekeltség általa egy ujabbi 35,840 frtos évi kirovás elviselhetetlen terhétől szabadított meg; de, és különösen azért is, mert a magas kormány ez által már ténybelileg elismerte az ártéri érdekeltség nehéz helyzetét, s egyuttal jogosultságát mindama jogigényekhez, melyek az állam különös anyagi támogatását, törvénynél fogva, a jövőben is biztosítják az érdekeltség részére.

E fényes és áldásthözó ered-

mény regisztrálása alkalmából tehát, midőn a legbensőbb hazafias örömtől áthatott lelkesedéssel üdvözljük dr. Szivák Imre urat városunk falai között, büszkeséggel ünnepeljük őt, mint e város nagyérdemű képviselőjét, s biztosíthatjuk, hogy városunk közönsége, ujabban is e város javára kivított sikereiért a legőszintőbb ragaszkodással, s a hála és szeretet legtisztább érzelmeivel adózik nagyérdemű képviselője iránt és szíve mélyéből óhajtja, hogy jövőben is kísérje az áldásos gondviselés, városunk és szeretett hazánk javának előmozdítására törekvő lépteit.

Éljen dr. Szivák Imre!

Városunk adminisztrációjában a közel mult időben a legtöbb gáncs a városi pénztárt érte; de legnagyobb igazságtalanság lenne a hibákért egyedül az ott alkalmazva volt hivatalnokokat tenni felelőssé. Kétségtelen, hogy Herke Ferencz pénztárnok-sága alatt a mostani szervezettel is nagyobb eredmény és nagyobb rend éretett el; de a mit e kitűnő pénztárnok, éjt nappallá téve, a város érdekében lankadatlan buzgalommal és erélylyel, egészen hivatalának élve tett, azt tőle követelni jogosan akkor sem lehetett, mástól elvárni pedig nem okos, s csak azt bizonyítja, hogy a legelhányosabb szervezeten is a gyakorlati keresztülvitellel megbízott hivatalnok egyénisége sokat javíthat ugyan, de a szervezetnek aképp való átalakítása, hogy avval közönséges erő is boldoguljon, nemcsak észszerű, de kötelesség is.

Érezte a város közgyűlése is eléggé a szervezet hiányait, s az ellenőri állás létesítésével bizonyította, hogy a baj forrását ősméri és azon segíteni kész. De ez egymagában még a szervezetet teljesen javítani nem fogja; mert a pénztárnoknak, adószedőnek és ellenőrnek a szervezeti szabályok értelmében olyan teendőiken kívül, melyeket a felekkel kell elintézniök, van olyan is elég, melyet a felek közbejöttével lehet csak jól elvégezniök. Ha tehát a felekkel való érintkezésre az összes hivatalos órák használatnak fel, ugy a hivatalos órákon belül nem marad idő azon teendők elvégzésére, melyekhez felek épen nem, de igenis a legnagyobb csendesség és nyugalom szükséges. Vagy díjnokok és végrehajtók által végeztetik tehát munkájuk e részét, vagy pedig a hivatalos órán kívül kell a szórakozásra szánt időt e célra föláldozniök.

Az első alternatíva hátránya kézzel fogható; de másrészt a pénztári hivatalnoktól, ki felelősségteljes munkájába

szellemének egész erejét kénytelen megfeszíteni, szintén nem lehet követelni, hogy míg hivatalnoktársai fáradságos munkájuk bevégeztével idejüket családjuknak szentelhetik, avagy egyéb szórakozásra szánják, addig ők minden nap állandóan a hivatalos órák multával is éjjeleken át hivatalos dolgaikat végezzék. Épen ezért nálunk is utánozni kellene Szeged példáját. Ott a pénztárban a hivatalnokok a felekkel csak d. e. 8 órától 12 óráig érintkeznek; akkor vételeznek be, délután pedig lezárják a naplót; a bevételezett tételeket az adó-főkönyvbe elkönyvelik, szóval elvégzik mindazon teendőiket, melyeknél a felek jelenléte nemcsak felesleges, hanem gátlólag is hat.

Választás után.

A községi közéletünkben oly nagy fontosságú tisztujtás végbement a nélkül, hogy a „Csongrád“ által eleve hangoztatott törvénytelen ségeknek csak legkisebb ismérve is megátlapítható lehetett volna. Elmondhatjuk, hogy tisztujtásunk minden pártatlanság vagy részrehajlás teljes kizárásával, oly nem várt erélylyel, s a közhangulatra alapított felfogással vezetett keresztül, hogy remélhetőleg a „felebezési mániákkal“ ékeskedő ellenpárt is, s különösen vezetői, nehezen találjanak oly „strohmannt“, ki nevét kölcsönözze absurd felfogásukra alapítható esetleges beadványukhoz.

Leszámítván egyes előre nem látható esélyeket, melyek talán a közmegelegedés teljes fogalmát né-

melyek előtt nem igazolhatják, joggal elmondhatjuk, hogy az adott viszonyokhoz képest helyesebb megoldást reményleni is alig lehetett.

A megválasztottak nevei lapunk más helyén különben is részletesen felsorolva, s e helyütt azok ismétlése nem található alkalmoszerűnek. Csupán annyit jegyezzünk meg, hogy legnagyobb részben kipróbált bajnokai közéletünknek; jellemükhöz, tisztességérzetükhöz szó nem férhet, s alapos reményünk van, hogy jogos várakozásunkban csalódnai nem fogunk.

Sok és nehéz feladat jut osztályrészüln ujonnan alakított előjáróságunknak; de reméljük, hogy a beléjük helyezett bizalom, s a felettes hatóság annyiszor tanúsított jóindulata, kétszeres tevékenységre ösztönzi az előjáróság tagjait, s a községi képviselő támogatása mellett megvalósíthatók lehetnek községünk érdekében mindazon nagyfontosságú tervek, melyek a multban némely tisztviselő indolentiáján hajótörést szenvedtek.

Bizalom, s egy jobb jövőbeni remény töltse el tehát keblünket; s adja az Ég, hogy reményeinkben soha se csalódhassunk!

A hivataláról, lelépő előjáróság tagjai közül meg kell emlékeznünk Csongrád város érdemduos volt pénz-

tárnoka: ifj. Tary Lászlóról, ki a mult évben a pénztári tisztség ellen folyamatba tett fegyelmi eljárás folytán, áldozatkészen vállalkozott a bekövetkezendő tisztujtásig, világos vagyoni kárával, a pénztárnoki hivatal betöltésére. Számadásai, melyek a f. évi június hó 10-én s folytatva tartott községi rendes közgyűlésben községileg megvizsgálva lettek, a mellett tettek fényes tanubizonyoságot, hogy a veszteség, mely előjáróságunkat érte, pótolhatatlan. Midőn teljes megnyugvással vonul a magánéletbe, szolgáljon e lapok hasábjain kifejezett elismerés és hálás köszönet tevékenysége méltó jutalmául; s azon érdeklődés, mely személye iránt oly eclatans módon nyilvánult a közönség minden rétegében, buzdító hatást gyakoroljon azon kötelesség teljesítésére, mely neki, mint községi virilis képviselőnek, osztályrészüln jutott.

Ezek kötelességszerű elmondása után, még csak azon kívánságunknak adunk kifejezést, hogy ujonnan alakított községi előjáróságunk az öszműködéshez megkívántató bizalom hiányát soha se érezhesse; az ösztartás és a kötelesség teljesítéséhez megkívántató erély képezze előjáróságunk szakadatlan feladatát.

Benevolus.

TÁRGA.

Uri koldusok.

(Budapesti tárca.)

Csak más világ a főváros, mint a vidék. Itt van igazi élelmesség az emberekben, itt ulti föl tanyáját, a ki vidéken nem talál teret „tehetsége“ érvényesítésére, a ki nem akarja magát lenyűgöztetni az ósdi erkölcsökkel, a ki érzi, hogy neki csak a főváros elég nagy. Persze hogy mások itt az emberek, mások itt még a koldusok is. Igaz, hogy van itt is olyan, a ki ósdi fogalmak szerint az utcán álldogálva nyújtja feléd kéro kezét, és a kinek télen bizonyosan nem adsz azért, mert olyan kellemtelen kigombolkozni; de az ilyen nem érti a mesterségét. A modern ember az másképp tesz; az utcán nem alkalmatlanodik, mert hiszen ott olyan könnyen ott hagyhatod; hanem fölkeres a lakásodon, a hol örülnöd kell, ha valahogy megszabadulsz tőle. Lássunk sorjában néhányat közülök.

Nr. 1.

Bátortalan kopogás után egy gyermek-lány lép be, tisztességesen öltözve. Örül, hogy itthon találja a „nagyságos urat“ (ezen alul nem adja), a kit már többször keresett. Olyan körülményesen megnevez a hivatalossal együtt, hogy ugyancsak bámulsz, ha hirtelen eszedbe nem jut, hogy az ajtódon mindenki olvashatja névjegyedet. Előadja aztán, hogy az apja, Fekete János, mindenét elvesztette a szegedi árvizben, segits rajtuk valamivel. Mutat is egy irást, amit persze irhatott az apja, ha mindig budapesti hordár volt is, lévén az iráson legteljesebb hiánya minden hivatalos bizonyítványnak. Pár hatossal aztán hozzájárulsz Szeged fölépítéséhez, az árviznek épen tizedik esztendejében, amikor a lakosság egy részét már rég tönkretette nem az árviz, hanem a fényes paloták. Néhány

hónap mulva pedig ismételheted adományodat.

Nr. 2.

A következő alak egy gyászos özvegy. Ez is mutat egy irást Bánffy kegyelmes urtól, a miről persze az még csak nem is álmodik (föltéve, hogy egyáltalában van ilyen kegyelmes ur.) Annak az irásnak pedig azt kell bizonyítani, hogy az ő férje a forradalom előtt alispán volt, forradalomban honvédtiszt, vagyonát elvesztette, évekig tartó fogságot szenvedett, végre özvegyét itt hagyta nyomorban. És mig ezt elmondja a vén asszony, oly éktelen sipitozást visz véghez, hogy öszintén örülsz, mikor ajtódat kívülről becsukja. Persze, hogy nem ingyen.

Nr. 3.

Jön aztán maga a honvédtiszt is. Koppott szalonkabátban nyit be hozzád egy intelligens arczu, nem éppen öreg férfi. A gentryhez tartozik, dupla praedicatummal mutatja be magát: Uram! Én szentandrászi és vártekei Kobzos Benő vagyok. A forradalomban honvédtiszt voltam, részt vettem vagy tiz csatában, öszve-vissza lödöztek, aztán bezártak, kiszabadultam, előlről kellett kezdenem az életet. Uram! Két oklevelem van, ügyvédi és mérnöki és a hálátlan haza mivel jutalmaz stb. Egész beszéde alatt görcsösen szoritja kezedet, a mire különben nagy szüksége is van, hogy el ne essék, még pedig a rád tóduló borgózról itélve, nem a meghatottságtól. Azután megereged könnyei zápora, s te a legnagyobb zavarban volnál, ha elejétől fogva nem látnád, hogy mindennek mi a czélja. Végre szóhoz jutsz, fölkered, hogy fogadja el szerény adományodat, a mit a nagy hazafi büszkén zsebre vág és köszönet nélkül eltávozik. Neked pedig még örülnöd kell, ha a lépcsőről le nem bukik.

Nr. 4.

Elegánsan öltözött fiatal ember kérdi, hogy hozzád van-e szerencséje. Fő helyre ülteted és megkérdezed, hogy mivel szolgálhatsz, ez egyszer még csak nem is gyanítva,

hogy kivel beszélsz. Látogatód engedélyt kér, hogy németül beszélhessen s miután megnyeri, elkezd életétörténetét. Budán született és nevedett, de aztán Bécsbe jutott és elfelejtette valamennyire imádott hazája nyelvét. Elvégezte az iskolákat, kiszolgált önkéntesi évet és aztán az írói pályára lépett; egy drámáját elfogadta a Burgszínház előadásra, most egy ujon dolgozik, de — ez időszerint még csak lakása sincs. Csak most veszed észre, hogy ez is a sorozatnak egy tagja. Fölajánlasz neki egy csekély öszteget, illedelmesen engedélyt kérsz, hogy többet nem adhatsz, ő pedig zsebre vágja, szép felöltője zsebébe és elég kegyes, hogy csekély adományodért öszse nem szid.

Nr. 5.

Ez a folyosón vár rád hazameneteledkor, mert a szomszédoktól megkérdezte, mikor szoktál ebédre hazajönni. Bevezeted lakásodba a feltűnően csuf, fonnyadt asszonyt, a ki mint gróf N. N. mutatja be magát. Ismered a nevet; egyszerre tisztában vagy vele. Ő maga azonban még egy bevezetést tart szükségesnek. Elmondja, hallotta, milyen nemes szívü, adakozó és művészetpártoló vagy (mindenkinek ezt mondja), tehát fölajánlja megvételle legújabb zeneművét. A vékonyka kottára elég magas szabott ár van nyomtatva, de enged belőle. Így is kell neki annyit adnod, a mennyivel sok igazi kolduson segíthetél. Csakhogy persze azok nem grófuék, a kik zeneműveket szerzenek...

Ezekben bemutattunk néhány alakot abból a fővárosi élösi népségből, a mely dolgozni nem akar, ahhoz nem elég önértzetes, de utcán koldulni sem akar, mert azt lealázónak találja és a mi fő, nemelég jövedelmezőnek. Kitarlja tehát magát munka és — koldulási engedély nélkül. Mondanom sem kell, hogy ez csak néhány alak a sok közül, a kiket mindnyájan bőségesen ismerünk.

Flavus.

Csongrád nagyközség szervezeti szabályrendelete.

(Folyta ás.)

27. §.

A bíró.

A községben az állami, törvényhatósági és községi közigazgatás teendőinek vezérlő feje és főnöke s mint ilyen:

a) Az állami és törvényhatósági közigazgatásra vonatkozó rendeletek, valamint a képviselőtestületi határozatok végrehajtásáért az I-ső jegyzővel együtt első sorban felelős.

b) A községet képviseli magán, közigazgatási és törvénykezési ügyekben; őre a község pecsétjének.

c) A község nevére szóló leveleket és pénz- vagy egyéb küldeményeket átveszi vagy átvéteti és azokról az érkezés, illetőleg az átvétel napját, a küldő egyén vagy hatóság nevét és a küldemény rendeltetését feltüntetve, valamint a rendeltetési helyre való eljuttatást igazoló pénzjegyzéket vezet.

d) A község kiadványait, levelezéseit, jelentéseit, bizonyítványait stb. az egyik jegyzővel együttesen aláírja.

e) A képviselőtestületi ülésekre a tagokat a kitűzött határidő alatt összehívja s azokban rendszerint elnököl.

f) Rendelkezik a községi összes tisztviselővel és felügyel a hivatalos órák pontos betartására.

g) A tisztviselők ellen hozzá benyújtott panaszokat vagy egyébként tudomására jutott mulasztásokat és visszaéléseket első sorban megvizsgálja, s a mennyiben rövid uton el nem intézhetné, a közgyűlésnek bejelenti.

h) Felügyel a szolgaszemélyzetre s azokkal közvetlenül rendelkezik.

i) Az előjárósági tagoknak és segédszemélyzetnek a körülményekhez képest 3 napig terjedő távozási engedélyt adhat.

j) A községi pénztárakat bármikor megvizsgálhatja.

k) A községi bíráskodást az 1877. XXII. t. cz. 5. §-a értelmében az I-ső jegyzővel gyakorolja, s ugyancsak a fenti t. cz. értelmében a mezei rendőri kihágások felett 20 frt erejéig, és az erdei kihágások felett 10 frt erejéig az 1879. XXX. t. cz. 118. §-a értelmében a fentnevezett közbejöttével bíráskodik; a kártételeket megbecsülteti, a kártérítést és bírságokat behajtja és céljaira fordítja.

l) Felügyel a község vagyouára (költségvetés megtartására), a községi utak és hidak jó karban tartására (s a közmunka teljesítésére).

m) Végül teljesíti mindazt, a mi a közgyűlés által a törvény korlátai közt esetről-esetre az ő teendője gyanánt hozzá tartozik.

A II-od bíró.

A bíró betegsége, távolléte, vagy bármi módoni akadályoztatása esetében gyakorolja mindazon jogokat, s teljesíti mindazon köteleességeket, melyek a törvények és kormányrendeletek, különösen pedig jelen szabályrendelet értelmében a bíró jogköréhez és köteleességéhez tartoznak.

Különös jogai és köteleességei:

1. Öröklik a község leltározott ingó és ingatlan vagyona felett.

2. Gondoskodik, hogy a községi épületek tüzkár ellen biztosítottassanak, és a javítást igénylők évenként kellő időben kijavítottassanak.

3. Gondoskodik és felügyel a hivatalos helyiségek tisztán tartására, s gondoskodik a fűtő anyag kellő beszerzéséről és takarékos felhasználásáról.

4. Gondoskodik és intézkedik a világitás és az irodai szerek beszerzéséről; azokat kezeli, jegyzékbe veszi; az előjárósági tagok részére időnként kijáró mennyiséget azoknak átvételi elismervény mellett kiosztja, az év végével pedig azokról a képviselő testülethez számadást terjeszt be.

29. §.

A tanácsbeliek.

A fizetést huzó 4 tanácsbeli jogköréhez és köteleességeihez tartozó ügyek a következő 4 csoportban foglaltnak.

1-ső csoport.

1. Intézkedés és gondoskodás a községi járdák, hidak, csatornák, utcák, közutak, és határdombok területi épségben tartása iránt; s a határvonalon, utcákon közutakon s tereken történt jogtalan foglalásokról azonnali jelentéstétel.

2. Közvetlen gondoskodás és felügyelet s községi jószágállomány egészségi állapotára, az ivó és itató kutak tisztántartására, s az állattenyésztés és nemesítés előmozdítására.

3. Közvetlen gondoskodás és intézkedés, hogy a Tiszán alkalmas és veszély nélküli vízmerítető helyek kijelöltenek és elkészíttessenek, s hogy azok jó karban tartassanak.

4. Közvetlen felügyelet és gondoskodás a kompközlekedés s az ahhoz vezető le- és feljáró utak tekintetében a személy- és vagyonbiztonság megóvására.

2-ik csoport.

1. Közvetlen gondoskodás és intézkedés a kártékony rovarok, hernyók és a szerbtövisek kiirtásáról s e tekintetbeni kormány és törvényhatósági rendeletek végrehajtásáról.

2. Gondoskodás a közmunka erőnek kellő időben és a szükséghez képest arányos és helyes felhasználásáról, valamint a közutak és járdák jó karban tartása és időnkénti kijavításáról.

3-ik csoport.

1. Az előfogatási ügy kezelése; jelesen közvetlen gondoskodás és intézkedés, hogy a hivatalos kiküldetésben járó állami, törvényhatósági tisztviselők, közhivatalnokok (köztisztviselők), egy szóval mindazok, kik a törvény értelmében ahhoz joggal bírnak, kellő időben a jelentkezési sorrend szerint, a szükséges előfogatókat megkapassák.

Gondoskodás, hogy a szükséges előfogatók hiánya esetén a még szükségesek a község terhére haladéktalanul beszereztesse; s gondoskodás hogy netalán tűzveszély esetére a község házában egy, vagy 2 fogat felszerszámozva mindig kéznél tálaltassék.

2. Közvetlen gondoskodás és intézkedés a katonák elszállásolása és az ahhoz szükséges bér- és egyéb helyiségek nyilvántartása ügyében.

3. Közreműködés a tankötelesek összeírásánál.

4-ik csoport.

1. Becsléseknél, hagyatéki leltározásoknál, árverezéseknél és árlejtéseknél közreműködés és segédkezés; továbbá közreműködés mindennemű vizsgálati eljárásnál, jelesen az előjáróság által kiadandó bizonyítványok kiállításánál szükséges vizsgálatok megtartásánál.

30. §.

Annak meghatározása, hogy a fentebbi 4 csoportba osztott teendők közül mely csoportbeli, melyik tanácsbelire bizassék, a képviselőtestület hatásköréhez tartozik; s ugyancsak a képviselőtestület jelöli ki időnként előre azon tanácsbelit, ki a községi bíráskodásnál a bíró és I-ső jegyzővel együtt jelen lenni tartozik.

31. §.

A fizetés nélküli tanácsbeliek a szükséghez képest helyettesítik a 4 fizetéses tanácsbelit. Hivatalos órákat azonban csak helyettesítés esetén kötelesek betartani.

32. §.

A tanácsbeliek fogalmazási és írásbeli munkát teljesíteni nem tartoznak.

33. §.

A jegyzők.

A jegyzők a községnek első szaktisztviselői és az állami törvényhatósági és községi közigazgatásnak összes teendőit a községben közvetlenül végzik, vagy értelmileg közvetítik,

I-ső jegyző.

Az I-ső jegyző a bíróval együttesen felelős az összes előjáróság ténykedéseért

s ebből folyólag tartoznak időszakonként a községi ügykezelés minden ágáról személyesen és együttesen meggyőződni, s a tapasztalt hiányok, vagy mulasztásokról a közgyűlésnek, s az ügy természetéhez képest a főszolgabírónak jelentést tenni; különösen pedig:

1. A bíróval együtt a szervezeti szabályrendelet korlátain belül a folyó teendőket beosztja.

2. A közgyűlések jegyzőkönyveit a szabályrendeletben előírt módon vezeti, és az előírt idő alatt megszerkeszti és hitelesíti; a határozatokat az előírt határidőben kiadmányozza; a közgyűlési tárgysorozatot szabályszerű módon összeállítja s a hol a törvény megkívánja a közgyűlés előleges kihirdetéséről gondoskodik.

A közgyűlési jogerős határozatoknak a törvény értelmében kihirdetéséről gondoskodik, s a gyűlési jegyzőkönyveket levéltárba helyezi.

3. Hivatalos kiküldetések alkalmával a bíróval együttesen képviseli a községet. Jelen van a pénztárak megvizsgálásánál s azok váratlan megvizsgálatajáról a bíróval együtt intézkedik.

4. A II-od jegyzővel együtt a közgyűlésnek előadója, és az azok elé terjesztendő tárgyakat előkészíti, s határozati javaslattal előterjeszti.

5. Betegségek és járványok idején azok terjedését és lefolyását figyelemmel kíséri s minden járványt, vagy annak mutatkozó betegségi esetet úgy az embereknél, mint az állatoknál a járási főszolgabíróhoz bejelenti.

6. Közvetlenül intézkedik a köztisztaság, a csend és rend-élet, vagyon és személybiztonsági ügyekben; kezeli a tűz-, víz és egészségügyi rendőrséget, s minden a közrendészet köréhez tartozó ügyeket.

Közvetlen vezetője a községi belrendőrségnek; tűz eseteknél teljesíti a helyszíni vizsgálatot s foganatosítja a talált hullák és a nem természetes, vagy hirtelen halállal kimultak körül a rendőri szemlét. A tüzoltó szerek és eszközök beszerzéséről és jó karban tartásáról és a tűzveszély esetében történendő intézkedésekről első sorban felelős.

7. Személyesen kezeli és adja ki a ló- és marha-járlatokat; a kiadott járlatokról azok pontos körülírását magában foglaló főkönyvet vezet. A bevett járlatokat sorszámmal ellátva egybe csomagolja és levéltárba helyezi; a járlatokat zár alatt tartja és azok kiállításáért a törvényben megengedett díjat szedi.

8. Vezeti a toloncozási ügyet; azokról rendes főkönyvet és a felmerülő költségekről számadást vezet, s a számadást minden hónapban a képviselő testülethez beterjeszti.

9. Az 1877. XXII. t. cz. értelmében a bíróval együttesen eljár a községi bíráskodásnál és végrehajtásoknál s ezen bíráskodásnál személyesen jelen lenni, a végrehajtásokat közvetlenül foganatosítani s a jegyzőkönyvet, ítéleteket és egyéb kiadványokat a bíróval együtt aláírni tartozik.

10. Főnöke az irodának; felügyel az irodai személyzetre és az irodai munkálatokat azok között egyenlő arányban felosztja.

11. A védköteleseket összeírja és előállítja, az ismeretlen és távollévő védköteleseket kipuhatolja. Az ujonczok, állandó hadseregbeli szabadságosok és tartalékosok s szabadságolt honvédek, valamint a népfelkelők behívó jegyeinek kézbesítését eszközli s mindazokat a törvény és szabályok értelmében nyilvántartja. A felmentésre, szabadságolásra, ideiglenes elbocsátásra igényt tartók ügyében eljár és intézkedik. A ló-összeírást teljesíti s azokat nyilvántartja.

Vagyon, illetőségi, erkölcsi stb. bizonyítványok kiadása érdekében a szükséges vizsgálatokat vezeti; azokat kiállítja s illetve a kiállítás céljából véleményes jelentést tesz.

Mindennemű statistikai kimutatások összeállítását teljesíti.

12. Gyámsági és gondnoksági esetekben eljár; jelesen az 1877. XX. t. cz. ér

telmében felveszi a halálesetet, gondoskodik a hagyaték biztonságáról; gyám és gondnok nem létében, gyám és gondnokot hoz javaslatba. — A haláleset-felvételi ívek és a leltár betérjesztéséről gondoskodik; egy szóval közvetlenül teljesíti mindazon teendőket, melyek a törvény és rendelet értelmében, vagy felsőbb hatósági megkeresés vagy utasítás folytán, ily természetű ügyekben az előjárók teendői közé tartoznak.

A haláleseteket egy, e célból nyitandó nyilvántartási könyvbe bejegyzi és a haláleseteket tárgyzó ügyekről is külön iktató és kézbesítési könyvet vezet.

Az orvosi ápolás nélkül elhalt 7 éven aluli gyermekek szülei és gyámjai kihallgatását eszközözi, s a felvett jegyzőkönyvet a bírságolás megrendelése végett a főszolgabíróhoz betérjeszti.

13. A tanköteleseket összeírja, az iskolai törvényeket és rendeleteket pontosan és kellő időben végrehajtja, s illetve ez irányban intézkedik.

II-od jegyző.

1. A községet érdeklő szerződéseket, árlejtési, árvezetési feltételeket és a községet érdeklő minden okmányokat megszerkeszti és elkészíti.

2. A közgyűlésnek az I-ső jegyzővel együtt előadója, s az azok elé tartozó tárgyakat előkészíti, határozati javaslattal előterjeszti.

3. Részt vesz a községi vagyon évenkénti leltározásában s annak kellő időben és módon leendő elkészítéseért első sorban felelős.

4. Kezeli és vezeti a földadó nyilvántartást, keresztül vezeti az ezen adónemnél előfordulni szokott változásokat s azokat az illető birtokvevényekben szabályszerű módon eszközözi, szóval rendezi a hibás birtokviszonyokat; kiveti a földadót.

5. A felek érdekében felmerülő endő földadó kiszámításokat teljesíti; szerződések és okiratokba az illeték kiszabás céljából szükséges adó- és érték bizonylatokat rávezeti, aláírja, s a bíróval is láttamoztatja. Teljesíti az elemi csapások eseteiből kifolyó adóleengedési munkálatokat. A téves adókirovások, vagy más kincstári követelésekre vonatkozó panaszokat meghallgatja, azokról hivatalból jegyzőkönyvet vesz fel s illetőségi helyére eljuttatja.

6. Elkészíti az éves költségvetést, s azt okmányokkal felszerelve a közgyűléshez bemutatja.

7. A törvény, valamint a rendeletek és utasítások értelmében elkészíti, illetőleg kitölti a dohánytermelési íveket s azokat kellő időben illető helyükre juttatja.

Magán felek részére kiállított mindennemű bizonyítványok — kiállításáért a szegény sorsu egyének által kért bizonyítványok kivételével — 50 kr., végre az érték- és adóbizonyítványok kiállításáért 50 frt vételárig 20 kr., 50 frttől feljebb 50 kr. kiadmányozási díj illeti.

8. Közvetlen vezetője a község kezelői alá utalt községi tartozások kivetése és előírási munkálatainak, miért is egyenként kiveti és előírja a kereseti I. és II-od osztályu, a ház-osztály- és házbér adókat, általános jövedelmi pótdadót és mindazon községi adókat, melyeknek kivetése és előírása a törvény és törvényes rendeletek alapján a községhez, illetőleg az előjárósághoz tartoznak.

9. Kiosztja és kezeli a kereseti III. és IV-ik osztályu, a tüke-kamat és járadék adóra, végre a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adójára, valamint a többi adóra vonatkozó összes bevallási íveket, azok kitöltésénél a feleket támogatja és elkészíti a törvényes határidőn belül a bevallásokhoz a kivetési lajstromokat akként, hogy egyrészt az állam érdekei is biztosíthatóak, de másrészt az adózó község érdekei is megőve legyenek. Ugyancsak ő teljesíti a községi és megyei adónak kivetését is.

10. A közmunka erőt a törvény és szabályrendeletek szerint összeírja, a szükséges bevallási íveket kezeli, kiosztja s beszedi és szabályszerű további eljárás végett a főszolgabíróhoz betérjeszti.

11. A véglegesen megállapított állami, megyei és községi adóknak, bélyeg- és jogilletékeknek (százalékoknak) s mindennemű kincstári követeléseknek behajtására közvetlen felügyel, azt ellenőrzi; az összes adó és illeték ügyekben érkező mindenféle megkereséseket elintézi s illetve elintézteti.

12. Előkészíti az egyes pénztári számadásoknak vizsgálatát, s azokat felelősség mellett a törvényileg megszabott határidőben véleményes jelentés és észrevételei kapcsán a közgyűlés elé terjeszti.

13. Az összes állami adók, illetékek és községi adók behajtását eszközölteti úgy és akként, hogy azok a törvény által megszabott uton és módon kellő időben a községi pénztárba befizetessenek. Minél fogva mindazon károkat, melyek az ő muladékosága folytán azért érik a község károsát mert az adók és illetékek behajtása kellő időben és erélyel nem eszközöltetett, megtéríteni köteles; ugyancsak az ezen okokból behajthatlaná vált községi adókat ő tartozik a város pénztárába sajátjából befizetni, s az esetleg elrendelendő állami adóvégrehajtásnak összes költségei, — a mennyiben a beszédett végrehajtási költségek azt nem fedezhetnek — egyenesen és kizárólag az adóvégrehajtás vezetésével megbízott II-od jegyzőt terheli.

14. A pénztár kezelése alatt álló összes pénzalapokról szabályszerű nyilvántartási jegyzéket s a költségvetés mily mérvbeni megterhelhetését feltüntető számvévi nyilvántartást vezet s különösen felügyel arra, hogy a pénztárnokok számadásait az év végével 60 nap alatt a közgyűléshez bemutassák.

34. §.

A jegyzők a képviselő testület határozata folytán megbízhatatlan oly munkálatok teljesítésével is, melyek e szabályrendeletben hozzájuk beosztva nincsenek.

35. §.

Minden jegyző mellé a közgyűlés által egy segédjegyző osztatik be.

36. §.

A jegyzők hivatalos teendőik pontos ellátása céljából:

Kötelesek hivatalos működésük, illetve a hozzájuk beérkezett és elintéztést nyelendő ügydarabokról, az ügy természeténél fogva vezetendő és a törvény által is megrendelt iktató könyveken kívül még egy külön iktató (előadó) könyvet is vezetni és a segédjegyzők által is vezetetni, melyből az ügyek mily módon és mily idő alatti elintéztése könnyen áttekinthető legyen.

37. §.

A pénztári hivatal.

A pénztárnok, mint a községi pénztári hivatal vezetője, kezeli és őrzi:

a) Az állami adópénztárt, a községi házi pénztárt, kórház pénztárt, szegény-alapítványi pénztárt, letéti pénztárt, a megyei közmunka váltási pénzalapot, az állami kincstár érdeklő egyéb követeléseket és a képviselő testület alapján hozzá utalt egyéb alapokat.

Mindezen pénzek a község pénztári szekrényében tartandók és őrzendők meg, — rendeltetésük szerint elkülönítve.

b) A napközben betett pénzek és érték tárgyak a napi hivataloskodás ideje alatt a kézi pénztárban tartandók, napi zárlatkor az adópénztári szekrénybe teendő.

c) A pénztári szekrény kulcsai közül az alsót a pénztárnok, középsőt az ellenőr és a felső ellenzárót az adószedő őrzi.

d) Tilos a számadásokat és naplókat, számadáshoz tartozó könyveket, okmányokat haza, vagy a község házából elvinni.

38. §.

A pénztárnok a következő számviteli könyveket köteles vezetni és kezelni:

a) kivetési lajstromokat;
b) kivetési és lerovási főkönyveket, melyek a községi adózáokra a költségvetési tárgyalás során törvényhatóságilag is megállapított fedezetlen hiányok fedezhetése céljából kirovandó és előírandó községi követeléseket és az ezekre teljesített befizetéseket kitüntetve magukban foglalják és évenként újra alakítandók;

zetéseket kitüntetve magukban foglalják és évenként újra alakítandók;

c) az adókönyvecskéket, az adóknak állami egyenes adó, községi pótdadó és más pénzbeli köztartozásaik lefizetése alkalmával.

d) beszédési lajstromokat, gyakran előforduló bevételekről, melyek nem közvetlenül vezetnek be a pénztári naplóba, hanem csakis meghatározott időszakokban, s napi zárlatkor az így eredményezett összegekkel vitetnek át, mint bevétel, — a pénztári naplóba; s eme lajstromok a lezárás és átvétel alkalmával a pénztárnok, adószedő és ellenőr által záratnak le az átvitt összeget tanúsító záradékkal.

e) pénztári naplókat mindazon bevételek és kiadásokról, melyek külön elszámolás alá tartoznak, s melyekbe a bevétel részint közvetlen a lefizetésekénél, részint a beszédési lajstromokból napi összegekben jegyeztetik be; a kiadás azonban mindig esetről esetre naplóztatik;

a pénztári naplók tételei hetenként egyszer a számadási főkönyvbe vezetendők át, s minden év december végén lezártnak;

f) Számadási főkönyvet, mely minden év január 1-től december 31-ig vezetendő, s mely végeredményében a számadás szerinti pénztár maradványt és azon hátralék összeget, melyet a község követel, vagy melylyel tartozik, kitüntesse.

39. §.

Semmiféle számviteli könyvben vakarást tenni nem szabad, a hibás vagy téves bejegyzések akként helyesítendők ki, hogy keresztül huzatnak oly módon, hogy az eredeti hibás bejegyzés olvasható maradjon, a helyes adat pedig alája, vagy fölibe iratik.

40. §.

A pénzkezelés, könyvvezetés és a számadások összeállítására, a községi vagyon kezelésre nézve kormányrendeletileg megállapított Till-rendszer szabályaihoz szigoruan alkalmazkodva eszközözendő.

41. §.

Bevételt, vagy kiadást a pénztári hivatal csak akkor teljesíthet, ha:

a) a bevételt, vagy kiadást elrendelő illetékes utalvány (vagy okmány) felmutattatik, illetve a pénztárba beérkeznek és

b) ha a befizető, vagy felvevő részéről kiállított ellennyugta illetőleg nyugtatvány nyújtatik be.

A nyugtatványoknak magukban kell foglalniok, akár a fél, akár a hivatal állítja ki azt, a befizetett vagy bevett összeget számokkal és betűkkel kiírva; a jogcímet, melyen a követelés alapul, a fizetés idejét, a pénztár megnevezését s a kiállító aláírását szabályszerű tanúsító záradékkal ellátva és az 1868. 54. t. cz. intézkedéseit figyelembe tartva.

A nyugtát csakis a pénzfelvételekre jogosult, vagy annak szabályszerű meghatalmazással ellátott megbízottja állíthat ki.

A részletekben esedékes be és kifizetések csakis egyszer az első alkalommal utalványoztatnak.

42. §.

Postai vevények, vagy nem nyugtázott számlák a kiadás igazolására rendszerint nem elegendők, ilyenekül a postai vevények csakis a szabályszerű nyugták beérkezéig szolgálhatnak. Kölcsöntőkék visszafizetésénél pedig a szabályos nyugtán kívül az eredeti kötvény is azonnal visszaadandó.

Bekebelezett követelés kifizetése esetén pedig a zálogjog törlesének engedélyezése céljából, a pénztárnok az előjárósághoz azonnal jelentést tenni tartozik.

43. §.

A be- és kifizetésekénél szem előtt tartandók: mindig előbb a régi s csak azután az újabb eredetű tartozások törlesztendők s mindenkor előbb az esedékessé vált kamatok rovandók le a befizetett összegből s csak a maradék összeg vételeztetik be a tüke törlesztésére.

44. §.

A pénztárnok a pénztár tartozási és követelési állapotáról havonként rendszerint kiutatást tartozik az előjárósághoz bemutatni.

Évi számadásait s a községi adó B. 16. könyvek mindkét oldalán lezárva minden év január 30-án ugyanoda mulhatatlanul befizetni köteles.

45. §.

Az államkincstárt érdeklő pénzüsszegek s a községi pénztárt érdeklő községi adókon kívül minden egyéb, a község kezelése alá utalt pénzüsszegeket, a községet vagy alapítványt érdeklő követeléseket a felektől a pénztárnok veszi át, szedi be és nyugtatványozza.

Az adószedő által beszédett és az államkincstárt érdeklő pénzeket az adószedő és az ellenőr közbenjöttével és ellenőrzése mellett a pénztári vasszekrényben mindennap délután 5 órakor pénztár-, illetve naplózás után elkülönítve elhelyezi.

Az adószedő által egyénenként beszédett s a községi házipénztárt érdeklő községi adópénzeket a zárlatkor kitüntetett napi bevételi összegekben a napi zárlat után az adószedőtől szintén a pénztárnok veszi át s az átvételt a naplón nyugtatja.

Köteles továbbá a pénztárnok a községet érdeklő, akár régi, akár újabb követelések rendezését eszközölni, a költségvetés elkészítésénél közreműködni, az adatokat kiszolgáltatni s mindazon munkálatokat teljesíteni, melyek a képviselőtestület, vagy előljáróság által hozzá utaltatnak, s a pénztári hivatal teendői közé tartozónak kimondatnak.

46. §.

A pénztárnok minden általa beszédett, vagy kezelése alatt álló pénzekért, okmányokért személyileg és vagyoniilag felelős s megválasztása után 8 nap alatt, de még hivatalának elfoglalása előtt köteles osztr. magy. értékű 2000 frt biztosítékot készpénzben, magyar állam kötvényekben, vagy a kormány által országosan ovadékképesnek nyilvánított értékpapirokban, avagy kétszeres értékű jelzálogban kimutatni, illetve letenni.

Pénztárnok csak az lehet, ki a pénztár kezelés, könyvvezetés és számadások készítésében jártasságát okmányokkal igazolni képes.

47. §.

A pénztárnok szoros köteletségéhez tartozik a község közjövédelméi s közadó követeléseinek pontos behajtásáról gondoskodni és a behajthatatlanná vált közjövédelmi, köz- és egyéb községi pénztári és alapítványbeli tartozások kimutatását a következő év június 30-ig a közgyűléshez beterjeszteni.

Ennélfogva megtéríteni tartozik mindazon károkat, melyek a községet az általa érik, hogy adósaik kellő időben tartozásaik lefizetésére fel nem hivatnak; a magántartozások lejáratkor, sikertelen felszólítások után, beperesítés végett az előljáróságnak azonnal be nem jelentetnek.

48. §.

A községi közgyám az 1877. évi XX. t. cz. 170. §-ához képest:

1. Felügyel a bíróság, vagy gyámhatóság intézkedéseig előlegesen zár alá vett hagyatékra s az eltarthatatlan ingóságok értékesítéséről gondoskodik;
2. gyámot és gondnokot hozhat javaslatba;
3. a leltározásnál közreműködik;
4. helyettesíti a gyámot vagy gondnokot míg az kirendeltetik, vagy működését megkezdzi;
5. helyettesíti a rokonokat minden olyan ügyben, hol törvény szerint a rokonok meghallgatandók;
6. közvetíti az érintkezést a gyám, vagy gondnok és a szülők, nagyszülők és rokonok közt;
7. jegyzékeli és nyilvántartja a községbeli gyámoltakat és gondnokoltakat;
8. felügyel a községbeli gyámok és gondnokokra és ha mulasztást tapasztal, az előljáróságnak vagy árvasszéknek jelentést tesz;
9. az 1877. XX. t. cz. 119. és 120. §-ai értelmében jegyzőkönyvbe veszi az írásbeli számadásra nem képes gyám és gondnokok jelentéseit és számadásait, s azokat

az előljárósághoz és illetve a gyámhatósághoz bemutatja;

10. a községnek végrehajtó közege mindazon gyámügyi teendőkre nézve, melyeknek teljesítésével törvény vagy szabályrendelet értelmében más közeg megbízva nincs.

A közgyám a meddig és a mennyiben az árvapénztár kezelésével is megbízva van, teljesíti az árvapénztár kezelésével járó teendőket, az e végre fennálló vagy alkotandó szabályrendelet és törvény értelmében.

A tankötelesek mulasztása esetén a szülőket, gyámokat a törvény értelmében megintja, azokat szükség esetén megbírságot járólja és mindezen intézkedésekről nyilvántartási jegyzőkönyvet vezet.

Azonkívül teljesíti mindazon teendőket, melyekkel a képviselő testület által megbízatik, illetve melyek teljesítés végett hozzá utaltatnak.

Orvosok.

Az orvosok közös kötelezése folytonos figyelemmel lenni a város közegészségi állapotára, különösen pedig:

A városi főorvos kötelezése a közegészségügy rendezéséről szóló 1876. XIV. t. cz. értelmében szükséges minden intézkedések megtétele s illetve a törvény intézkedéseinek foganatosítására való szigorú felügyelet; minélfogva:

a) a védhímlő-oltást, esetl g a felnőttek újra oltását évenként a törvényben előirt felelősség terhe mellett teljesíti;

b) járványos, vagy ragályos betegségek felmerülése esetén, mihelyt ilyen eset tudomására jön, a helyszínen megjelenni, a betegség eredetét kipuhatólni s tovább terjedésének meggátolására a szükséges intézkedéseket megtenni, s olyan betegeket, kiknek magán orvosuk nincs, gyógykezelés alá venni tartozik;

c) a községi tanintézetek egészségi viszonyait a törvényben előirt módon megvizsgálja s az ott szükséges orvosi teendőket teljesíti;

a) a községi szegényeknek díj nélküli gyógykezelését eszközöli, s a rendelt gyógyszereket a köz é i pénztár terhére a bíró által utaltványoztatja. Hasonlóképp díj nélkül gyógykezel a községi kórházban elhelyezett betegeket s felügyel ott az ápolás, ételmezés és a betegek tisztán tartására;

e) az illetékes hatósági közeg felszólítására eszközöli a halott-bonczolást.

A községi alorvos:

a) a halott-kémlési rendszabályok értelmében teljesíti a halott-kémlési teendőket s ebből kifolyó halottkémi jelentéseket;

b) a bordélyházakban levő személyeket hetenként kétszer megvizsgálja s a bujakkóros kéjhölgyeknek, valamint az oly bujassenyves egyéneknek, kiknek gyógykezelése vagyoni állapotuk és házi viszonyaiknál fogva otthon nem eszközölhető, a kórházba szállításáról gondoskodik;

c) az orvosi gyógykezelés nélkül elhalt 7 éven alóli gyermekekről jegyzéket vezet s azt további intézkedés végett havonként az előljárósághoz beterjeszti;

d) végül a főorvos teendőinek teljesítésénél segítkezik s annak akadályoztatása esetén őt helyettesíti.

Mindkét orvos köteles vagyontalan helybeli községi illetőségű egyének részére testi sértésekről kért orvosi látéletet díjmentesen, a fél szegénységének a községi bíró által leandó igazolása mellett, azonnal kiállítani.

Főorvosul csak orvostudor, alorvosul sebész is választható, de csak akkor, ha orvostudor nem jelentkezik.

A közgyűléseken egyik orvos mindig jelen lenni köteles s ők a közegészségügy előadói;

Végül a község kórházában az előljárósággal egyetértőleg megállapítandó hivatalos órákat betartani kötelesek.

Az adószedő.

Általában a pénztárnok mellett működik, és mint ilyen beszedi és kezeli az ál-

lamkincstárt érdeklő pénzeket s azokat a a pénztárnok és ellenőr közbejöttével naponként napló zárás után a pénztári vasszekrényben a többitől elkülönítve elhelyezi s azokat minden 15 nap leforgása után az illetékes m. kir. adóhivatalhoz beszállítja;

b) beszedi a községi adóra vonatkozó egyénenkénti fizetéseket s azokat minden nap, napló zárás után, az ellenőr jelenlétében a pénztárnoknak átszámolja;

c) teljesíti a pénztári hivatalban előirt, az összes állami adók és illetékekre vonatkozó könyvelést, nyilvántartást és számoskodást;

d) teljesíti az állami, — annak a következő évi január 31-éig eszkezlendő adófőkönyv elkészítése, lezárása és szabályszerű vezetésével egybekötött teendőket. Az adókönyveket az adóelőírások megtörténte után az új adózó feleknek 8 nap alatt felelősség terhe alatt kézbesített;

e) őrizi a pénztári vasszekrény felső ellenőrző zárkulcsát és teljesíti végül mindazon teendőket, melyekkel a közgyűlés, vagy előljáróság által megbízatik;

f) az adószedő tartozik minden negyedévben az adóesedékesség határnapját megelőzőleg mind az állami, mind a községi hátralékos adóról szabályszerű hátraléki kimutatást elkészíteni s azokat az adóügyi jegyzőnek felelősség terhe mellett átszolgáltatni; — nem különben a hadmentességi díj hátralékokról kimutatást és főkönyvi kivonatot, valahányszor a II-od jegyző által arra felhivatik, haladéktalanul kiszolgáltatni.

Az adószedő, minden általa beszédett és kezelése alatt álló pénzekért okmányokért és munkálataiért, továbbá kötelezése teljesítése körüli mulasztásaiból eredhető bármiféle károkat, személyes és vagyoni felelősséggel tartozik és köteles megválasztása után 8 nap alatt, de még hivatalának elfoglalása előtt, o. m. ért. 2000 frtot készpénzben, magyar állam kötvényekben vagy a kormány által országosan ovadékképesnek nyilvánított értékpapirokban, avagy kétszeres értékű jelzálogban kimutatni és letenni.

Adószedőnek csak az választható, ki a könyvvezetés, számadások elkészítésében és ezzel egybekötött munkálatok teljesítésében jártassággal bír s ezt okmányokkal igazolni képes.

Az ellenőr.

Mint a községi pénztárnok s adószedő ellenőre, az államkincstárt érdeklő adó, s egyéb kincstári összeg s a községet érdeklő összes pénzalapok kezelését ellenőrzi; a napi bevételeket az illető pénztárnok és adószedővel együtt a pénztárban levő Wertheimféle szekrényben naponként elhelyezi, mivégből a pénzszekrény középső ellenőrző kulcsa rendelkezésére adatik:

1. a napi zárlatot a pénztárnok és adószedővel együttesen a vonatkozó összes naplók alapján elkészíti úgy a naplót, valamint a naponként elkészítendő s a pénzszekrényben külön megőrizendő zárlatjegyekkel együtt aláírja;

2. úgy az államkincstár, valamint a községet érdeklő bevételezésekről kiállítandó nyugtatványokat és pedig a község magán s nem adótermészetű követeléseiről a pénztárnok által, a kincstárt és a községet illető adótermészetű követelésekről az adószedő által kiállított nyugtatványokat aláírja s illetve a pénztárnok, vagy az adószedővel együttesen nyugtatványozza;

3. különösen figyel arra, hogy az állami és a községet illető pénznemek elkülönítetten kezeltesenek;

4. ellenőrökdi a tekintetben, hogy a bevétel és a kiadásokról vezetett naplókban a napi és havi zárlat eredményei kitűntetve legyenek s a mutakozó pénzkészlet a pénzszekrényben elhelyezve levő tártályokban hiánytalanul meg legyen;

5. a pénztári teendők teljesítésére segédkezelésül beosztott mértékhitelítő biztossal együttesen teljesíti az adózók kis könyveiben az adóelőírást s nem különben kiállítja a pénztárban őrzött főkönyvek s

kivetési lajstromokból a II. jegyző felhívására a kivonatokat; s azokat az adószedő és az ő aláírásával megkitesíti;

6. a pénzügyigazgatóság, avagy a kir. adóhivatal részéről időközönként megküldött adó elő- vagy leirási jegyzékek alapján az adó elő- vagy leirást az illető adózó B. főkönyvi tételénél bejegyzzi; az elő- vagy leírás teljesítése után a leengedett, vagy előirt állami adó után esedékes községi adó le- vagy előírása végett a pénztárnokkal együttesen az előjárásnak jelentést teend;

7. a pénztárnok által számadási kötelezettség mellett kezelt különféle pénzalapokról szerkesztendő számadás elkészítésében segédkezik; az elkészített számadást aláírja s a pénztárnokkal együttesen minden év január hó 30-ig megvizsgálás végett az előjárásnak bemutatja;

8. ezenfelül teljesíti a községi közgyűlés s illetve előjáróság által hozzá utalando s a pénzkezelés keretébe vágó egyéb munkálatok s illetve megbízásokat;

9. mint számadási kötelezettség s felelősséggel bíró pénztári tiszt, ovadékol 2000 frtot o. m. é. készpénzben, vagy jelzálogilag az összeg háromszoros értékét előtűntető ingatlanra biztosítandó kezes levelet, tartozik megválasztásától számított 8 nap alatt a közgyűléshez bemutatni;

10. évi fizetéseül előleges havi részletekben 500 frt állapítatik meg.

A segédjegyzők.

A segédjegyzők segédkeznek az illető jegyzőknek hivatalos teendőikben, kikhez a közgyűlés által beosztatnak; s ezen kívül teljesítik mindazon munkálatokat, melyekkel a bíró vagy a közgyűlés által megbízatnak.

Segédjegyzővé csak jegyzői oklevéllel bíró, vagy esetleg a középiskolák 8 osztályát s illetve a polgári iskola 6 osztályát végzett egyének választhatók.

Rendőrbiztos.

A rendőrbiztos a bíró és I-ső jegyzőnek alárendelt közege, azoknak meghagyásait s utasításait teljesíti. Közrend, személy; és vagyonbiztonságra úgy éjjel, mint nappal őrködik, az e tekintetben halaszthatlan teendőket saját belátása szerint megtenni jogosult, erről azonban a bíró vagy az illető jegyzőnek rögtön jelentést tenni tartozik.

A községi összes szolgaszemélyzet kötelezettségeinek pontos teljesítése felett őrködik.

A szolgaszemélyzet elméleti oktatását hetenként egyszer az esteli órákban végzi. Feladata ezen oktatásnak a szolgaszemélyzet alaposan leendő kiképzetése, a szolgálatban és azon kívül való viselkedés megtanítása; szerencsétlenségek s oly tények alkalmával, midőn valakit az utcán utólért baj oly helyzetbe juttat, hogy gyors segílyre van szüksége, annak mily módon leendő segítségnyújtás; a különféle öngyilkossági eseteknél, tetszhalottaknál, vagy élettelenül talált egyéneknél követendő eljárás; a fegyverrel való bánásmód s felebbvalóikkal szemben tanúsítandó illedelmes magaviselet.

A rendőrökkel éjjeli felügyeletet tart; őrzéssel őrködik a városban a személy és vagyonbiztonság felett, s állandóan a községi székhelyben, hol megfelelő lakást nyer — tartózkodik; a szolgálati beosztást elkészíti s írásban foglalt jelentését reggel 8 órakor az I-ső jegyzőnek átadja.

A községi székhelyen külső és belső tereit, a hivatalos szobákat, hivatalos szobákban használt törülőkendők tisztántartását saját költségén tartandó szolgálta által eszközölteti.

A rendőrbiztosi állás pályázat útján töltetik be, melyre csak oly egyén pályázhatik, ki magyar állampolgár, magyar nyelvet szóval és írásban a hivatalos használatnak megfelelőleg bírja és ki okmányilag igazolja, hogy rendőri ügyek vitelére elméleti és gyakorlati képességgel bír. Fel-tétlen előny biztosítatik a kiszolgált csendőri altiszteknek.

A rendőrbiztosnak a bíró és a rendőri ügyek vezetésével megbízott jegyzőhöz, to-

vább a szolgaszemélyzethez való viszonyát a képviselőtestület által állítandó szolgálati utasítás szabályozza.

Levéltárnok.

A levéltárnok a községi levéltár őre. Mint ilyen, a jegyző felügyelete mellett rendezi és rendben tartja a levéltárt s a község tulajdonát tevő összes törvény és egyéb könyveket. A levéltári kezelés alá beutalt ügydarabokat levéltári számmal ellátja, azokról rendszeres mutatót vezet.

Egy tárgyra vonatkozó minden irat, egy levéltári szám alá irattározandó.

A levéltárban őrzött okiratok, térítvény mellett, hivatalos használatra a községi tisztviselőknél kiadhatók; ellenben magán feleknek ugyanazokról csak másolatok s mindenkor a bíró vagy jegyző írásos engedélye alapján adhatók ki.

A levéltárnok a levéltárban letett jegyzőkönyvek megtekintését a feleknek tartozik megengedni.

Másolatok és kivonatok kiadása esetében irásdíj fejében oldalanként 20 krt, s hitelesítésért ivenként 50 kr. díjat számíthat fel magának.

A levéltárnok a bíró és az irodára felügyeletet gyakorló jegyzőnek felügyelete alatt áll.

A mennyiben pedig a fentírt munkaközbeni elfoglaltsága engedi, az irodai teendőket tartozik segédkezni.

A levéltár kezelésén kívül a levéltárnok kezeli a hirdető könyvet és ebből folyólag végzi a hirdetéseket is.

Magánfelek részére csak oly dolgok hirdethetők, melyek az állam és közérdekek törvényeivel nem ellenkeznek és senkit becületében, vagy jó hírnevében nem sértenek; miért is oly magán hirdetményeket, melyek személyek, vagy testületek iránti személyeskedésnek látszatával bírnak, a levéltárnok előzőleg a bíró és a levéltár felügyeletével megbízott jegyzőnek bemutatni tartozik.

Magán hirdetések egyszeri közzétételért helybeliektől 10 kr., vidéki felektől 50 kr. díjt szedhet a hirdető; hivatalos hirdetményeket azonban ingyen tartozik közzétenni.

Irodai személyzet.

I.

Iktató és kiadó.

Kezeli az iktató és kiadó könyvet; — az iktató könyvet naponta d. u. 5 órakor lezárja és aláírás végett a bírónak, vagy helyettesének bemutatja. A kellő időben érkezett beadványokat még ugyanazon napon sorrend szerint beiktatja és azokat a tisztviselők közötti kiosztás végett az irodafőnökséggel megbízott jegyzőnek átadja. A beiktatott ügyekről rendszeres mutatót vezet.

Kötelességéhez tartozik továbbá: a posta könyv kezelése, a levelek, csomagok lepecsételése, azoknak a fennálló szabályok szerint való elküldése. Az összes kézbesítési ügyek törvényszerű vezetése és eszközöltetése. A hivataloktól beérkezett ügydarabok átvételének a kézbesítőkönyv, vagy vétbizonyítványon elismerése és magán beadványokról, ha kívántatik, elismervény kiállítása.

Tartozik az általa vezetett könyveket az év lejártával 30 nap alatt levéltári kezelés alá való utalás végett az előjárásához bemutatni; s végül a fentiekben kívül teljesíteni mindazon irodai teendőket, melyek a bíró, előjáróság és közgyűlés által hozzáutaltatnak.

II.

Irnokok.

A bíró és az iroda felügyeletével megbízott jegyzőnek rendelkezése alatt állnak; teljesítik a másolási és egyéb reájok bízott irodai munkálatokat közös irodában.

Szülésznők.

A községi szülésznőknek kötelessége a községben tartozkodó minden vagyontalan szülésznőnek díjtalanul segélyt nyújtani.

A község területén két községi szülésznő alkalmaztatik, s ezek a községi orvosok rendelkezése alatt állanak.

49. §.

Állatorvos.

a) Az állatok egészségi állapota fölött őrködik és az állategészségi állapotokról az előjárásához minden hó 1-ső napján írásos jelentést terjeszt be;

b) a hivatalból elrendelt állat-rendőri vizsgálatokat teljesíti;

c) a járvány, vagy ragályos kórnak előfordulása esetén a bírónak azonnal jelentést tesz; a járvány, vagy kóros állapot tovább terjedésének megállítására céljából szükségesnek mutatkozó óvintézkedéseket jelentésében foglalva indítványozza; az óvintézkedések szigorú keresztülvitelére felügyel és a járvány megszűnéséig a bírónak naponta jelentést terjeszt be;

d) a levágandó marhákat a bíró, vagy az illetékes jegyző által meghatározandó időben és helyen egészségügyi tekintetben megvizsgálja;

e) megvizsgálja a közlegelőre hajtandó marhákat, és a melyek vidékre hajtának el és azokról a törvény szabta egészségi bizonyítványt kiállítja; a vizsgálat befejezte után a létszám mennyiségéről jelentést tesz;

f) a helybeli vásárra hajtott marhák egészségi állapotát felülvizsgálhatja;

g) minden az állat közegészségére vonatkozó ügyekben az 1888. VII. t. cz. és annak végrehajtása tárgyában kibocsátott 1888. évi 40,000 sz. földm. ipar és keresk. miniszteri rendelet alapján a bíró és községi orvos rendeletei szerint jár el;

h) a csongrádi birtokossági közlegelőkre kihajtandó marhák megvizsgálásáért, úgy a vásárok alkalmával teljesített felülvizsgálatokért napi díj nem jár;

i) a község határából idegen helyre legeltetésre kihajtandó ló- és marháknak megvizsgálásáért és a bizonyítványok kiállításáért a következő díjszabály állapítatik meg:

1 drb jőszág után	5 kr.
2 " " "	7 kr.
3 " " "	8 kr.
4 " " "	10 kr.
5 drb jőszág után	12 kr.
6 " " "	14 kr.
7 " " "	15 kr.
8 " " "	16 kr.
9 " " "	18 kr.
10 " " "	20 kr.
10-15 " " "	30 kr.
15-20 " " "	40 kr.

és így tovább minden darab után 2 kr., megjegyeztetik azonban, miszerint felek kívánatára, vagy a bíró utasítása alapján minden darab jőszág után külön bizonyítványt tartozik kiszolgáltatni.

k) a levágandó marhák vizsgálatáért az egészségi bizonyítvány kiszolgáltatásáért minden darab után tiz (10) kr. díjt szedhet;

l) a mennyiben az általi tenyésztés menlova, vagy fedezés alá elővezetett kanczák vizsgálata rendeltetnék el, vagy a loószszeírás és osztályozásra alkalmaztatnék, ezen működésért díjt nem követ lehet.

50. §.

A jegyzők, segédjegyzők, pénztárnok, ellenőr, adószedő, pénztári hivatalnokok, továbbá a közgyám és levéltárnok és általában minden irodai teendőkre alkalmazott tisztviselő kötelessége a hivatalos órákat pontosan betartani és a hivatalos órák alatt a hivatalos helyiségekben, a községet érdeklő teendők ellátásával foglalkozni.

Hivatalos órák hétköznapon délelőtt 8 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig, ünnepnapokon pedig délelőtt 9 órától 12 óráig tartanak.

Közveszély alkalmával, vagy a községet érdeklő bármiféle sürgős esetekben a tisztviselők és kezelő-személyzet minden tagja a hivatalos órákon túl is tartozik a hozzáutalt teendőket ellátni.

Az előjárók, segéd- és szolgálta-czemélyzet évi fizetése.

Az előjárók segéd- és szolgaszemélyzet fizetése azon megjegyzéssel állapítatik meg, hogy az eddigi gyakorlat szerint irodai és világító szerekkel ellátatnak, és

hogy a 2 jegyző készpénzbeli fizetésén kívül az eddigi természetbeni illetményeket is élvezi.

Bíró	2 0 frt
II-od bíró	150 frt
4 tanácsbeli per 100 frt	400 frt
2 jegyző 600—600 frt-ával	1200 frt
pénztárnok	600 frt
adószedő	500 frt
ellenőr	500 frt
közgyám 300 frt, ugyanaz a mennyiben és a meddig az árvapénztárt is kezeli, ebbeli teendőkért külön 300 frt, összesen	600 frt
1-ső orvos	300 frt
2-od orvos (halott-kém)	2 0 frt

Segéd-személyzet.

2 segéd jegyző á 500 frt	1000 frt
számtiszt s egyuttal mértékhitel-lesítő biztos	400 frt
rendőrbiztos	400 frt
s a város község-házánál természetbeni lakás;	
levéltárno	300 frt
állatorvos	150 frt
íktató és kiadó	300 frt
2 írnök á 300 frt	600 frt
2 szülésznő á 50 frt	100 frt

Szolgá-személyzet.

1 kézbesítő	150 frt
1 rendőr á 180 frt	3240 frt
2 lovasrendőr	600 frt
2 toronyőr	200 frt

A szolgá-személyzet az eddigi gyakorlat szerint ruhával, ezenkívül a rendőrség pedig megfelelő fegyverzettel is ellátatik.

Nap- és élelmezési díj és utazási költségek.

A községet érdeklő, a község bel, vagy külterületén előjárónak, vagy képviselőnek bármilyen hivatalos kiküldetés, vagy az egyes előjárónak munkakörükbe vágó hivatalos eljárások alkalmából teljesítendő működésükért sem napi, sem élelmezési díj sem utazási költség nem jár; — ellenben magánügyekbeni kiküldetésük alkalmával alább megállapított szabályszerinti díj jár.

A községet érdeklő, más szomszédos községek, vagy távolabb fekvő városokban leendő kiküldetésük alkalmából azonban, hogy az előjárósági tagoknak, valamint képviselőknél, nem különben segéd- és szolgá-személyzetnek az alább megállapított szabályzat szerint napi és élelmezési díj s utazási költség jár. Kivételt csupán a lovas rendőrök képeznek, kik a jelen szabályrendeletben jelzett községekben eszkelendő kiküldetésük alkalmával semmiféle díjat fel nem számíthatnak.

51. §.

Eljárás a napi díj és utazási költségek felszámítása alkalmából:

A felszámítás az indulás idejétől a visszaérkezés idejéig teljesíthető, ha az elindulás és visszaérkezés nappali órákban történik a díj egész napra felszámítható, ellenben éjjeli elindulás esetén csak a következő reggeltől, — éjjeli érkezés esetén pedig csak az előbbi napra lehet, követelésbe tenni; magánügyekbeni kiküldetések-nél azonban a község, vagy a határterületén fél, vagy egész napidíj jár és pedig fél napnál rövidebb idő alatt végrehajtott eljárások fél napi, fél napot meghaladó eljárásért egész napidíj számítható fel.

2. A kiküldöttek a napidíjon felül csak a szoros értelemben vett utiköltséget számíthatják fel.

Az utiköltség alatt értetik:

a) a használt fogat bére;

b) a vasuton vagy gőzhajón utazás esetén a szállításért fizetett tarifa szerinti összeg és pedig az előjárók, segéd-személyzetre, bizottsági tagokra nézve a vasuton II-ik, a gőzhajón I-ső osztályu díj; szolgák és cselédekre nézve a vasuton III-ik, gőzhajón II-ik osztályu díj, valamint a vasuti vagy gőzhajó állomásig vagy azoktól a leszálló helyig, előjárók, segéd-személyzet, bizottsági tagokra nézve bérkocsi díj (flaker, comfortable), szolgák és cselédekre nézve pedig társaskocsi (omnibus) díj számítható fel; ellenben vendéglői vagy magán szállásbani étkezési költség, ajándék, vagy

bármely egyéb ilyenmü kiadás felszámítható nem lehet;

c) oly kiküldetések-nél, melyek teljesítésére fogat használandó, rendszerint a község fogatait kell alkalmazni és az elő-fogati díj csakis a község által az elő-fogatozási bérlővel kötött szerződés értelmében lehet felszámítható;

d) napi díj és utiköltség, rendes költségjegyzék (számla) útján vétethetik követelésbe, és a számlán kitüntetve kell lennie:

1. a kiküldetést tartalmazó közgyűlési vagy előjárósági határozat kelte és számlának;

2. az elindulás és visszaérkezés idejének;

3. egy napra és a kiküldetésben eltöltött egész időre járó napi díj mennyiségének;

4. az utazási költségeknek, illetve fuvar vagy viteldíjnak czim és összeg szerint. A költségjegyzékben felszámított időnek a kiküldetés alkalmából történt eltöltését a bíró igazolja.

52. §.

A napidíjakra nézve a következő szabály állapíttatik meg.

A község-határán kívül a szomszédos községek, vagy városokban az előjárók nemkülönbön képviselők részére nyáron 2 frt télen 3 frt, távolabb vidékre, mint Bpest nyáron 3 frt télen 4 frt, segéd-személyzet részére nyáron 1 frt, télen 2 frt, távolabb vidékre nyáron 2 frt, télen 3 frt. A község határában magán ügyekben történendő kiküldetések alkalmából az előjárók és képviselők egész napra 1 frt, a segéd-személyzet részére 80 kr. a szolgál részére 50 kr. napidíj jár, ezen napidíjak azonban a kiküldetést kérelmező felek által előlegesen kifizetendők.

Kelt Csongrád nagyközség képviselői közgyűlésének 1890-ik évi április hó 21-én tartott rendkívüli üléséből.

Csongrád nagyközség közönsége nevében:

Sóhlya Gyula,

Piroska István,

h. jegyző.

bíró.

234.

kgy. 1890.

Ezen szabályrendelet Csongrád vármegye törvényhatósági bizottságának Szentesen 1890. évi április hó 30-án s folytatva tartott rendes közgyűlésén fenti szám alatt kelt határozatával jóváhagyott. Szentesen 1890. május 1.

Dr. Csató Zsigmond,

várm. főjegyző.

UJDONSÁGOK.

Csongrád június 21.

— AZ ÚJ ÉVNEGYED kezdetén tisztelettel kérjük a lapunk iránt érdeklődőket, miszerint előfizetéseiket megújítani sziveskedjenek, hogy a lap szétküldése körül kellőképp intézkedhessünk

Lapunk előfizetési ára:

Egyévre 4 frt.

Félévre 2 frt.

Negyedévre 1 frt.

A kiadóhivatal.

— Gróf Beth'en András földmívelésügyi m. kir. miniszter ur — legilletékesebb helyről vett értesülésünk szerint tiszai körútjában f. hó 27-én délelőtt Csongrádra érkezik, s kíséretében dr. Szivák Imre orsz. képviselő ur szintén résztvenni fog.

— Károlyi Sándor gróf r. ő exciája f. hó 17-én városunkban időzött, hogy itteni uradalmi épületeit, valamint a község-háza alsó udvarában lévő magtárt, melyet szeretetházzá, s apácák vezetése alatt szervezendő kisedővő intézette átalakíttatni szándékozik, megtekintse. A szegényménházra vonatkozólag ft. Hegyi Antal plébános ur által 15.000 frtos költségvetés keretében készített tervezetet, a nemes gróf ur ő exciája felülbírlás végett Ybl Miklós műépítésznek adta át; s egyszersmind kije-

lenté, hogy a „Kaparás“ vendéglőt község kórházi épületül a város tulajdonába átengedni hajlandó. — A nemes tett nem szorul dicséretre!

— Dr. Szivák Imre orsz. képviselőnk, dr. Cicatricis Lajos és Éler János urak társaságában a tegnap esti vonattal érkezett körünkbe, s a legnagyobb szívéllyel és imponzáns módon fogadtattott választói által. A képviselő ur ma d. e. 9 órakor a község háza előtt fogja megtartani nagyérdemű beszámoló beszédét, a melynek meghallgatására, s az esti 7 órakor a népkertben rendezendő társas vacsorára t. közönségünket részünkről is felhívjuk.

— Megtörtént! A községi tisztújítás, mely már napok óta szokatlan, mondhatnók lázas izgatottságban tartá közönségünket, e hó 20-án a legpéldásabb rendben, s a választó-közönség általános és osztatlan érdeklődése mellett folyt le. Ott láttuk párt- és nézetkülönbség nélkül polgártársainkat csaknem teljes számban; s örömmel ismertük föl lefolyása alkalmával azt a pártatlan jóindulatot, mely közönségünket, jól felfogott érdekei mérlegelésénél, egészben áthatotta, s a lelkesedés egész melegével ösztözüé arra, hogy községi közügyeink vezetésére, az erre leginkább hivatottak közül, bölcs belátása és legjobb meggyőződése szerint válasszon. Dicséret és elismerés érte községünk összes választópolgárainak. — Első sorban a legőszintébb elismerés és benső hódolatunk illeli azonban meg dr. Cicatricis Lajos járási főszolgabíró urat, ki a mint eddigi működésével is már közönségünk teljes és osztatlan bizalmát vívta ki, mai pártatlan és minden kritikán felülmúló bölcs ténykedésével, a legáltalánosabb tisztelet és közbecsülés babérait szerezte meg magának, elannyira, hogy első kézből vett értesülésünk szerint maga, egy méltán legnagyobb ellenségének tartott polgártársunk is ugyanilyen felőle: „Nincs Magyarország főszolgabírójára, ki ily tapintatos, pártatlanul és igazságosan, mint ő, választást vezetni képes lenne!“ Magáról a választás lefolyásáról különben a következőket jegyeztük föl. — Az I. birói állásra jelölt Piroska István, Lantos Antal és Kovács János jelöltek közül egyhangulag és közlelkedéssel Piroska István választott meg, ki aggkorát vetve okul, csak hosszas rábeszélés után nyilatkozott hajlandónak a birói állás ismételt elfoglalására. A II-od birói állásra Lantos Antal, Szepessy József és Tury Mihály jelöltek, kik közül egyhangulag Lantos Antal, volt II od bíró választott meg. Szőke Illés, Kaszanitzky Ferenc és Bába Sz. Rókus jelöltek közül, miután a közfelkiáltással megválasztott Bába Rókus állásáról lemondott, az első tanácsnoki állásra egyhangulag Szőke Illés választott el. A második tanácsnoki állásra Tury László és Csehpal László jelöltek ellenében id. Kaszanitzky Ferenc, a harmadikra Bárdos Imre lemondása folytán Kádár S. József ellenében Blázsik Tamás, s a negyedikre Lovas András és id. Gyánti Pál jelöltekkel szemben Szabó Imre választott meg tanácsnokká. A tiszteletbeli 8 tanácsnoki állásra: Szabados Mihály és Bernáth Sándor ellenében egyhangulag Sarusi Mátyás; Blázsik Pál és Óvári Gáspár ellen egyhangulag Szepessi József; Gut P. József és Krieglér Lajos ellenében egyhangulag Nagypál Illés; Léva József és Nagypál Mihály ellenében Tury Mihály; Csányi István és P. Makai József ellen szótöbbséggel Zs. Tóth István; Lovas András, Turi A. László és Kuruczleki János ellen egyhangulag Bárdos Imre; id. Gyánti Pál és Bánfi S. Antal ellenében szótöbbséggel Buzder L. Imre; Sági György és L. Varga Rókus ellenében egyhangulag Bába Sz Rókus választott meg. — A pénztárnoki állásra pályázók közül Molecz Nándor a választás folyamán visszalépvén, Szőke Gáspár 91 szavazata ellenében Farsang István választott meg 212 szavazattal. Közgyámá egyhangu választással Lipóvszky Andor, II-od jegyzővé Senkey Gyulával szemben egyhangulag Sóhlya Gyula; segédjegyzőkké ifj. Piroska István és Tóth József; ellenőrré

Kraxner Dezsővel szemben szótöbbséggel Molecz Nándor; számtisztá egyhangulag ifj. Kucsera Ferenc; rendőrbiztossá ifj. Kádár Henrik, Szarka Mátyás, ifj. Lantos Antal és Sütő Mihály ellenében Turcsányi Lajos; levéltárnokká egyhangulag Bozó Mihály; iktató és kiadóvá egyhangulag Szarka Lajos; irnokokká Nyéki Ignáczsal szemben egyhangulag Keviczky Sándor és Miskolczy Ferenc, s a születésnői állásra egyhangulag Szegedi Szabó Farkasné választották meg.

Bizottsági ülések. Csongrádvármegye közigazgatási bizottsága e havi rendes ülését a f. hó 26-án, — a központi választmány pedig f. hó 23-án tartja ülését, melyen az 1891-ik évi országgyűlési képviselő-választásra jogosítottak névjegyzéke állittatik egybe.

Faragó László ur t. barátunk, mint értesülünk, e hó 16-án Kolozsvárott az államtudományi szigorlatot sikeresen kiállván ugyanott az államtudományok tudorává avattatott fel.

A polgári fiúiskola éves vizsgálatai már véget értek, az elemi iskolákban pedig még javában folynak az examenek.

Az ipariskola tanulók vizsgája e hó 22-én, vagyis vasárnap délelőtt tartatik meg; ugyanakkor megtekinthetők az iparostanulók kiállított munkái is, melyeknek megtekintésére annál is inkább felhívjuk az érdeklődő közönség figyelmét, minthogy ez alkalommal a kiállított csinos munkák is jutányosan megvehetők. Ugy a kiállítás, mint maga a vizsgálat megérdemli a figyelmet!

A vásártér rendezése. Csongrádvármegye alispánja f. évi június hó 15-éről 4165. sz. a. kelt rendeletével a csongrádi állatvásárok tartását, részint a Pest megyében fölépített száj- és körömfájás behurcolásának elkerülése, részint az állatvásártér rendezellen állapota végett további intézkedésig betiltotta. Ezen alispáni intézkedés — tudomásunk szerint — a megyei állatorvos azon jelentésén alapszik, hogy községünk az állatvásártér berendezése és előírás szerinti felosztása iránt eddigelé nem intézkedett. — A meennyiben pedig a jelen-

legi állatvásártéren, a mely minden körülkerítés nélkül a város délkeleti oldalán, közvetlen az utolsó házsor előtt, s másfelől a Szentés felé vezető országút melletti pusztán terül el, az ellenőrzés és a felhajtott jószág vizsgálata nem ejthető meg, s a netalán betegnek vagy gyanusnak talált jószágok elhelyezésére nem állanak az előirt elkülönítési helyek rendelkezésre, — tekintettel arra is, hogy a, szomszédos Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyében nagymérvű járványos száj- és körömfájás lépett föl, a vásár tartásának betiltása valóban indokoltnak tekinthető. Utólagos értesülésünk szerint községi előjárásunk a vásártér rendezésére vonatkozó tervezeteket felülvizsgálat és jóváhagyás iránt a megyei állatorvosnak azonnal beküldvén, remélhető, hogy a járványos betegség megszűntével, minthogy vásártereink is mielőbb rendezetni fognak, az augusztusi országos vásár megtartásának semmi akadály útjában állani nem fog.

Szentés város képviselő-testülete a f. hó 16-án tartott közgyűlésében elhatározta, hogy a két évvel ezelőtt díszes épületbe elhelyezett s a mai kor kívánalmait szerint felszerelt 6 osztályú gymnasiumát 8 osztályúvá egészíti ki olyképen, hogy a 7-ik osztályt már az 1890—91-iki, a 8-ik osztályt pedig az 1891-iki iskolai évben felállítani fogja. Elhatározta továbbá, hogy a polgári leányiskolát is 4 osztályúvá kiegészítendő. A gymnasium költségeinek fedezésére gyűjtést rendeznek. A legelső adakozó ifj. Bartha János derék szentési polgár volt, ki vagyona fölöslegéből 1000 frttal a maga, s 500 frttal a neje nevében járult az eszme megvalósításához.

Választók névjegyzéke. Az országgyűlési képviselő-választók 1891. évre érvényesül birandó névjegyzéke Csongrád nagyközség közházánál ifj. Piroksa István s. jegyző felügyelete alatt 1890. évi július hó 5-ik napjától kezdve, bezárólag július hó 25-éig közszemlére tétetik ki. A névjegyzék ellen, az 1874. évi XXIII. t. cz. 44. §-ához képest, saját személyét illetőleg bárkinnek, bármely jogtalan fel-

vétel vagy kihagyás miatt felszólalnia, s a felszólalásokra észrevételeket benyújtani jogában áll; az idézett törvény 53. §-ához képest a felszólalások a névjegyzék kitételét követő 10 nap alatt: vagyis július 5-étől bezárólag 15-éig, a felszólalások elleni észrevételek pedig július 16-ától bezárólag 25-éig nyújthatók be. Mind a felszólalások, mind pedig az észrevételek írásba foglalva a központi választmányhoz intézendők s a szükséges adatokkal szerelendők fel.

A mentett-réti komponakart e napokban egy belső városi gyümölcsárus a tulpartra jutni egy-lovos kocsiával. Mig azonban a gazda a komp áthuzásánál segédkezett, lova valamitől megijedve neki szaladt a Tiszának, s a szegény ember összes vagyona: koca, ló, a hullámok áldozatául esett.

A fegyver és vadászati adóra vonatkozó 1888. évi XXIII. t. cz. utasításai értelmében a fegyver és vadászati adófizetésre köteles egyének fölhivatnak, hogy a birtokukban lévő fegyverek számát annak megjelölése mellett, hogy azok egy vagy két csövűek, f. évi június hó 30-ig a községi előjáróságnál jelentésk, a vadászati jegy iránti bejelentéseket pedig a főszolgabíró hivatalánál a törvényes következmények terhe mellett okvetlenül benyujtsák.

A csongrádi ifjuság nyári táncmulatságáról térszűke miatt csak igen röviden emlékezhettünk meg. A fényes multság a jelen voltak egyhangú véleménye szerint teljes erkölcsi sikerrel végződött, s a tevékeny rendezőseget buzgó fáradozásáért méltó elismerés illeti meg. — Van azonban néhány szavunk a szinte tüntetőleg visszamaradt többség megtartásáról. — Az egyesült ifjuság, mint az többször hangoztatva is volt, ezen estélynek rendezésével nem csekélyebb célzt tűzött maga elé, mint a pártoskodások miatt szétvált közönség egybehozását. s egyuttal megdöntését azon óadi és a modern világnézettel ellenkező felfogásnak, mely az u. n. intelligentiára való hivatkozással (tulajdonképen pedig a vagyoni helyzetkülönbség okán) multságaiuk sikerét megannyiszor kockára tette. Sajnálatlalt konstatalhatjuk, hogy

az ifjuság ezen nemes törekvése csak igen csekély részben valósulhatott meg. A rendezőség azonban egész lelkesedéssel ragaszkodva kitüzött célzához, a kezdet félsikerében és megnyugvást talált, s megdöntetlen elvül kimondta értekezletén, hogy Csongrádon azoknak az ugynevezett kékvér-bálaknak jogosultságát el nem ismeri, azokat a napirendről egyszersmindenkorra levétegni kívánja, s a kikketek meliözésével a zártkörű jelleg fentartása mellett, a jövőben is mindenkor a mostanihoz hasonló karakterű bálak, vagy egyéb multságok rendezésébe bocsátkozik. Vegyék fontolóra az ifjuság eme nyilatkozatát azok, a kiket illet, s a kiknek tulajdonképen szánva volt. A legutóbbi bálon résztvett hölgyek sorában láttuk az asszonyok között: Beliczai Tamásné, öz. Boda Mátyásné, öz. Bozó Istvánnét, Csanádi Gyulánét Deák Istvánnét Erlich Mórnet, Lipóvszky Andornét, Molecz Nándornét, Schlesinger Józsefnét, Schlesinger Zsigmondnét (Budapest), Schvarcz Zsigmondnét, Szabó Józsefnét, (Pusztaszer), öz. Tary Lászlónét, Weiner Károlynét, és Zsiga Jánosnét. Leányok: Aigner Ilonka, Boda Mariska, Bozó Veronka, Csernus Etel, Csernus Erzs, Deák Etel, Grünvald Gizella, Lipóvszky Berta, Patyí Etelka, Schvarcz Czilike, Szabó Ilonka (Pusztaszer), Turi Erzs és Weiner Ilonka kisasszonyok.

A palstetvek fejlődésének tanulmányozásával Éder János, lapunk felelős szerkesztője, szorgalmasan foglalkozik és eddigelé sikerült kikutatnia, hogy azon generáció petéiből, mely az akáczfák egy-két éves hajtásain élődve, azok nedvét szívja, oly ivadéok keletkeznek, mely szárnyas himekkel és szárnyatlan nőstényekkel bir és nem a fa fiatal ágain, hanem annak levelein tartózkodik. Ezen a szó szoros értelmében vett »levéltetveket« a hangyák hatalmasan pusztítják.

A szőlő virágzására igen sok szőlőtulajdonos panaszkodik. Állítólag nem nyílik ki a virág, hanem befullad a bimbóba.

A fehér cseresznye termesztését a fatenyésztők figyelmébe ajánljuk. Volt alkalmunk látni, hogy míg a »pongorádi« cseresznyét kosa-

ranként 70—80 krért szedték, addig a fehér cseresznye ára 1 frt 10, 20 és 30 kr. közt is változik.

Nyilvános számadás és köszönet A csongrádi ifjuság által f. hó 14-én rendezett táncmulatság alkalmával fölülfizettek: öz. Tary Lászlóné urnó 1 frt, Almássy Nándorur 1 frt, Beliczay Tamás ur 1 frt, Kucsera Ferenc ur 1 frt, Caernus Sándor ur 50 kr. Görecz Péter ur 50 kr, Gyarmathy Antal ur 32 kr és Lichtensteln Jakab ur 10 kr, összesen 5 frt 82 krt, mely összeg továbbá intézkedésig a csongrádi takarékpénztárba helyeztetik el. Az igen t. fölülfizetőknek ez uton is mély köszönetét fejezi ki — a rendezőség,

A nyaraló tüdőző és utazó közönségnek szolgálatot vél tenni budapesti levelezőnk, midőn Kertész Tódor budapesti Dörttya-u. 1. alatti műipari telepének árjegyzékéből idényszerű kivonatot közöl olvasóinkkal; és pedig bostszék gyalogsétához 2.70 kr., hintadgy 4.50 krtól 10 frtig, japáni napernyő 80 krtól 15 frtig, kerti legyezők 10 krtól 3 frtig, szikviz-gép 1 frttól 15 frtig, fagyaltkészítő 5.50 krtól 9.50 krig, eczet- és olajtartó egy frttól 10 frtig salátakanál és villa 40 krtól 2 frtig, ételborító 40 krtól 1.50 krig, paradicsom- és gyümölcsprés 80 kr., légmentes befőttes üvegek 28—85 krig, gyümölcskésék tuczataja 3—5 frtig, gyors vajkészítő-gép 6.50—15 frtig kávésző-gép 4.80—10 frtig, palacszkdugó 10—60 krig, ébresztő-óra 5.60 kr, virágghar-matosító 40 kr., kerti nyíró olló 4 frt, kézi utitáská 4—20 frtig, kézi-koffer 3—30 frtig válltáská 3.50—15 frtig, berendezett utitekeres 6—15 frtig, borotva készlet 7 frt, angol borotva 1.20—3.50 krig, hajfodorító lámpa vassal 80 kr., uti- és vadászkulacsok 1—5.60 krig, berendezett pincztek 6.75—15 frtig, mentő bostszer 1 frt, bulldog revolver 7.50—9.50 krig, schweiczi nickel-remontoir zsebóra 6—9 frtig, utisapka 1 frt, Frontier-készülék 1 frt, fürdő hőmérő 50—2 frtig, lapos ivó pohár 40—1 frtig, villanyozó-készülék 5—10 frtig, különféle gummiczikkék a legolcsóbb árakban, léppárna 4.50—10 frtig, angol dísznőbőr nyereg 15—35 frtig, kantár 5—8 frtig, zabla 1.80—3.50 krig, izzasztó 2.75—5 frtig, nyereg-lekötő 2.50—3 frtig, kengyelcsizjak 3—3.75 krig, sarkantyú felcsatolható 2 frt, rinocerosbőrvesző 60—2.50 krig, lóhálók párja 15 frt, lönyíró-olló 3.40 kr., lovagló-gamási 4.50—7.50 krig, koca-lámpa párja 7.50—15 frtig, gummi köpönyeg 10—12 frtig, vadászfegyverek leszállított áron összetolható halászbót 1—15 frtig, 12 horoglegyekkel 60 krtól 2 frtig, zsebnapóra iránytűvel 1 frt, kuglizó golyók 1—2.85 krig, kuglizó bábok készlet 2.50 kr., papírléghajók 60—1.50 krig, női kuglizó 5 25 kr., kerti Flobert-puska 8—20 frtig, céltábla kiugró bohóccsal 2—8 frtig, lampionok 15—60 krig, dugóhuzó 30—2 frtig, dugaszoló 1—40 kr., kerti gyergyatartó 1—2.30 krig, teljes tornakészülék 8.50 kr., új karizom erősítő 3—12 frtig, hinta 3—9 frtig, mászókötel 6 trapez 4—5.60 krig, kötél karikákkal 4.10—4.90 krig, kötélhágcsó 5—7 frt, tornagolyó kilója 3 frt, tornaczipő 1.30 kr., két vivőkészlet 23.50 kr. Athleta-bot 2—5 frtig, uszódó 7 frt, Croquet-játék 9—20 frtig, Laua Tennis-játék 27—60 frtig, labdadobó-játék párja 1.50—6 frtig, gummi-lapda 15—1.50 krig, karika-játék 12 pár 1.60 kr., botanizálószelencze 50—2 frtig, hároukerekű veloczipéd fiuknak 8—35 frtig, és még számos olcsó és érdekes tárgyak gazdaszszonyok, háztartások, gyermekek, dohányzó és községi előjárósádgok számára, kiknek Kertész ur egy tartós részoldalu dobót szíjjal 15 frtért és postatáskát 2 kulccsal 7—12 frtig szállít.

Szerkesztői üzenet.

K. I. Kistelek. Szives értesítéseit köszönettel vesszük.

Tudósító. Helyben. Báli tudósításokra nem reflektálunk. Mi magunk egy »Csarnok«-ba foglaltuk össze észrevételeinket; térszűke miatt azonban azt is el kellett hagynunk. Inkább talán másról.

Dalok. Helyben. A kért dalnak több versszakát ismerjük; mindenesetre legsikerültebb az első strophá, mely egy itt lakodalmaskodó losonczy barátunknak elmés rögtönzése volt, s így hangzik:

«A csongrádi körgát de görbe,
A csongrádi körgát de görbe;
Ha görbe, görbe,
Ne járj — a «k ö r»-be:
Bele találsz esni a gödörbe!»

Felelős szerkesztő: ÉDER JÁNOS.
Társzerkesztő: TARY ISTVÁN.
Kiadótulajdonosok: A SZERKESZTŐK.